

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens septem Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine septimus, est de Oratione
... Septimus, & latissimus, de Beneficiis Ecclesiasticis

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

An saeculare beneficium possit in regulare transire, vel è contra. §. 4

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76561](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76561)

§. IV.

An saculare beneficium possit in regulare transire, vel è contra?

- 1 Dupliciter potest hoc contingere.
- 2 Tempus requisitum pro beneficio regulari prescribendo debet esse quadragenarium continuum.
- 3 Eadem prescriptio quadragenaria requiritur, ut beneficium regulare in saculare transcat.
- 4 Satisfit fundamentum opposito.
- 5 Sex conditiones ad prescriptionem supradictam requiruntur, & quæ hæc sint.
- 6 An capellaniam fundatam in monasteriis regularium, & in Ecclesiis ordinum militarium regulares, vel saculares censentur?

1 Saculare ergo beneficium potest in regulare transire, & è contra regulare in saculare. Primo, si à Pontifice, penes quem est potestas alterandi beneficiorum statum, hæc mutatio fiat. Secundo, si legitima prescriptio saculares beneficium aliàs regulare admittunt, vel è contra regulares beneficium aliàs saculare.

2 Tempus vero requisitum ad hanc prescriptionem pro beneficio regulari debet esse quadragenarium continuum, & pacificum. Nam prescriptio regularis beneficij, quod antea saculare erat, aduersatur iuri beneficia sacularia intendenti, & prescripti. Ergo requiritur quadragenarium tempus, ex *textu in cap. cum de beneficio de prebendis. in 6. & ibi Glossa verbo legitima*. Rebuff. in *praxi. ritual. quoruplex sit beneficium. num. 5.* Gonzalez ad *reg. 8. Camellar gloss. 7. num. 8.* Thom. Sanch. *lib. 7. in decal. cap. 29. num. 15.* Garcia de *benefic. 7. p. cap. 10. num. 34. & segg.*

3 Sed an eadem prescriptio quadragenaria requiritur, ut beneficium regulare transeat in saculare. Non est constans sententia doctorum. Aliqui affirmant sufficere decennium. Moverunt primo, quia per hanc prescriptionem reducitur beneficium ad suum primarium statum iuri conformem. Ergo cum talis prescriptio non aduersetur iuri, sed potius conformetur, decennalis sufficit. Ceterum probabilius censo quadragenarium tempus requiri, ut beneficium, quod ex fundatione vel prescriptioe regulare erat, in saculare transeat: sic tradit Garcia *7. part. de benefic. cap. 10. num. 35. multis decisionibus Rota comprobans*. Gonzalez ad *reg. 8. Camellar gloss. 7. num. 36.* Azor. *2. p. lib. 3. insit. moral. cap. 26. quest. 3.* Sanch. *lib. 7. in decal. cap. 29. num. 17.* & alij apud ipsos. Ratio præcipua desumitur ex *cap. cum de beneficio de prebendis. in 6.* vbi eadem prescriptio pro beneficio saculari, ac regulari statuitur: inquit enim *textus, cum de beneficio Ecclesiastico consueto Clericis secularibus assignari, preuideri mandatur, de illo debet intelligi, quod tanto tempore ab uno, vel pluribus secularibus Clericis instituitur in eorum rectoribus extrinsecus continetur, ac pacifice gubernatur, ut prescriptio legitime sit completa, etiam si ante, vel post religiosi quandoque ministraverint in eodem. Quando vero scribitur, ut provideatur de aliquo prioratu alicui clerico saculari; & preuideri non potest de prioratu, qui per religiosos (iuxta modum præmissum) esse solitus gubernari, nisi hoc in litteris cauentur expressè.* Ex quibus verbis satis constat eundem modum prescriptiois in beneficio saculari, ac regulari requiri, si quidem statuto à Pontifice modo prescribendi pro saculari beneficio loquens statim de regulari subdit prescriptioem *iuxta modum præmissum*. Secunda ratio est, quia esse beneficium regulare, contrarium non est iuris dispositioni, sed potius ex iure habetur talis status, ut ex *supradicta. cap. cum de beneficio*, liquet. Sed non obstantè hac conformitate quadragenaria prescriptio expostulatur pro mutatione beneficij sacularis in regulare. Ergo eadem expostulari debet pro mutatione regularis in saculare, cum utrumque beneficium æquè sit iuri conforme. Tertio, si beneficium ex fundatione, vel ex prescriptioe factum sit regulare, iam ut tale illud beneficiarius possidet, & in illo habet ius quæsitum. Ergo ut mutetur talis possessio, & loco possessionis regularis, succedat saculari, quadragenaria prescriptio requiritur; quia tractatur de iure quæsitum, quod iuri communi æquipollet. Quarto, ut per quacunquæ causam nascitur, per eas dissoluitur, nisi contrarium inueniatur: iure expressum, *leg. nihil est tam naturale. ff. de leg. iuris*. Sed beneficium regulare natum fuit ex quadragenaria prescriptioe. Ergo ex eadem desinit esse.

4 Restat satisfacere contratio fundamento. Et primo negamus per mutationem regularis in saculare reduci beneficium ad suum primarium statum: quia forte eius primus status nullus alius fuit nisi regularis: sed concessio gratis, quod beneficium fuerit à principio saculare, & prescriptioe, vel privilegio principis in regulare fuerit mutatum, iam primus status sacularis ita extinctus est, ac si nunquam fuisset. At si nunquam fuisset saculare, nulla esset redactio ad primarium statum. Ergo postea tali prescriptioe non datur tali reductioni locus.

Tertio, illa maxima, quod sit favorabilis dispositio, quæ redcit rem ad suum primarium statum, intelligi debet de reductione vniuersali per legem, qualis est illa quæ fit in *cap. finitum, de prebendis. in 6.* vbi sublata potestas Ordinariis conferendi beneficia vacantia in curia redditur, si intra mensem vacationis à Pontifice prouisa non fuerint; quia redactio vniuersalis per legem, est quæ legem constituit. Secus vero dicendum est de reductione alicuius actus particularis derogantis iuri alterius: quia talis redactio, quousque legitime præscripta sit, semper est contraria legi communi, ut bene aliis relatis probat Gonzalez *gloss. 7. n. 29.*

5 Quod si inquiras, quæ conditiones adesse debent ad supradictam prescriptionem? Respondeo sex requiri. Primo lapsus continuus, & pacificus 40. annorum, nam quousque hoc tempus transactum sit, non datur prescriptio legitima, ac proinde ex illa non potest ius aliquid fundari. Secundo, illius obuiusio, seu institutio in possidente, quia sine institutione non obtinetur beneficium, & constat ex *dicto cap. cum de beneficio*: ibi *quod tanto tempore ab uno, vel pluribus in situ in eorum rectoribus & tradit, alios referens Sanch. lib. 7. in decal. c. 29. num. 21.* Gonzalez *gloss. 8. num. 32.* Tertio, ut talis institutio sit in titulum, non in commendam, constat ex *dicto c. cum de beneficio* ibi, *instituitur in eorum rectoribus, non dicit vicarius*. Neque enim ex commendatione beneficij alicui facta tanquam vicario, beneficium suum statum amittere potest; quia vicarius non possidet beneficium, ut proprium: & ita tenet Rebuff. in *concord. in Reb. de collat. §. volumus. vers. seruo requiritur* Sanch. *num. 22.* Gonzalez *num. 37.* & alij apud ipsos. Quarto, ut institutio declaret qualitem beneficij, scilicet si beneficium prædicitur, debet possidens esse institutus, in illo tanquam in regulari; si prædicitur saculare, debet esse institutus tanquam in saculari; si aliis relatis Gonzalez *num. 33.* Sanch. *num. 23.* Aduertit tamen Felin. *in c. in nostra. num. 41. vers. nota diligenter de re scriptis*: sufficere si in primo instituto hæc qualitas beneficij expressa sit, tamen si successores non exprimat; quia successores præsumunt eodem modo conferti, ipsosque possessionem habitam continuare. Quinto, debet talis expressio qualitatibus fieri intentione, & animo imprimendi beneficio talem statum: sic Gonzalez *num. 37.* Sanch. *num. 25.* Ex quo fit, si beneficium regulare Clerico saculari; & saculare Canonico regulari conferatur ex dispensatione non mutari eius naturam; quia non conferitur ex intentione mutandi statum beneficij; neque talis collatio fit iure tituli, sed potius iure administrationis, & commendatæ: sic Rebuff. in *concord. vers. quarto requiritur*. Azor. *2. p. insit. moral. lib. 3. c. 16. quest. 3. in fin.* Sanch. *lib. 7. in decal. c. 29. n. 24.* Alphons. de Ojeda de *incompatibilit. beneficiorum. 1. p. cap. 24. num. 22.* Sexto, requiritur bona fides in possidente; quia possessor male fidei nullo tempore prescribit: sic Rebuff. in *concord. in Reb. de collationib. §. volumus sub verbo regularis. vers. secundo requiritur bona fides*. Gonzalez *glossa 8. num. 35.* Ho. ead. n. 92. Sanch. n. 26.

6 Quid dicendum de capellaniam fundatis in monasteriis regularium, & in Ecclesiis ordinum militarium D. Iacobi, S. Ioannis, Calatræ, Alcantaræ, sicut regularia beneficia, vel sacularia? Respondeo si ex fundatione constat capellaniam fundatam esse, ut per saculares Clericos administrantur, sacularia beneficia sunt. Et idem est si de facto per saculares Clericos administrantur, & non constat ex fundatione, aut prescriptioe pro regularibus esse institutas, quia tunc credendum est pro sacularibus esse fundatas.

Poste autem capellaniam in monasteriis fundari, ut per saculares Clericos administrantur, nemini esse potest dubium. Debet tamen ad illorum fundationem accedere consensus tum Ordinarij, tum conuentus: sic Lambert. *1. p. de iure parau. lib. 1. q. 3. art. 16. & q. 11. art. 7. & 2. lib. q. 7. art. 23.* Garcia de *benefic. 7. part. cap. 10. num. 37. circa finem.*

Verum si ex fundatione non constat pro sacularibus tales capellaniam esse institutas, neque etiam constat per saculares quadragenario tempore gubernatas esse, præsumenda sunt regularia beneficia; eo quod fundata sint in monasteriis, & conuentibus; quia non est facile præsumendum conuentum consentire, ut tales capellaniam sibi vnità à sacularibus gubernarentur: sic Rebuff. *praxi beneficij sit Quoruplex sit beneficium. n. 6.* Malcard. *de prebendis. concl. 17. n. 17.* Manuel Rodriq. *1. tom. qq. regul. 34. art. 3.* Sanch. *lib. 7. in decal. cap. 29. n. 27.* neque dissentit Garcia *7. p. de benefic. cap. 10. num. 37. fin.*

PUNCTVM IV.

Quæ qualitates insunt tam simplici, quam duplici beneficio.

- 1 Quid nomine dignitatis in iure intelligatur.
- 2 Quid nomine officij.
- 3 Quid nomine per onatus.
- 4 Dignitates, per onatus, & officia non concessa in titulum, non sunt beneficia.

5 Quid